

Een blik op zorgstromen in en uit Zeeland

Martien van Tits

Senior-onderzoeker / gezondheidseconoom

VGE - Tranzo congres 19 maart 2009

2 Inhoud

1. Inleiding onderzoek

- Vraagstelling
- Aanpak
- Data

2. Resultaten: belangrijkste trends in patiëntenstromen

- AWBZ sector: V&V, GGz, Gz
- Huisartsenzorg
- **Ziekenhuiszorg**

3. Conclusies en aanbevelingen

3 Inleiding onderzoek

Opdrachtgever: provincie Zeeland

Opdrachtnemers: IVA Tilburg & Prismant Utrecht

Historie Zeeland

- 1996 Akkoord België-Nederland CM/OZ ontbrekende topklinische zorg inkopen in UZ Gent en St.Jan Brugge
- 1999 registratie OZ/CM/VWS/arrest Decker Kohll
- 2002 CZ doet mee
- 2003 Tunnel Westerschelde
- 2007 Zorgverzekeringswet in NL: particuliere uitstroom zichtbaar (in natura i.p.v. restitutiepolis)

4 Te beantwoorden vragen

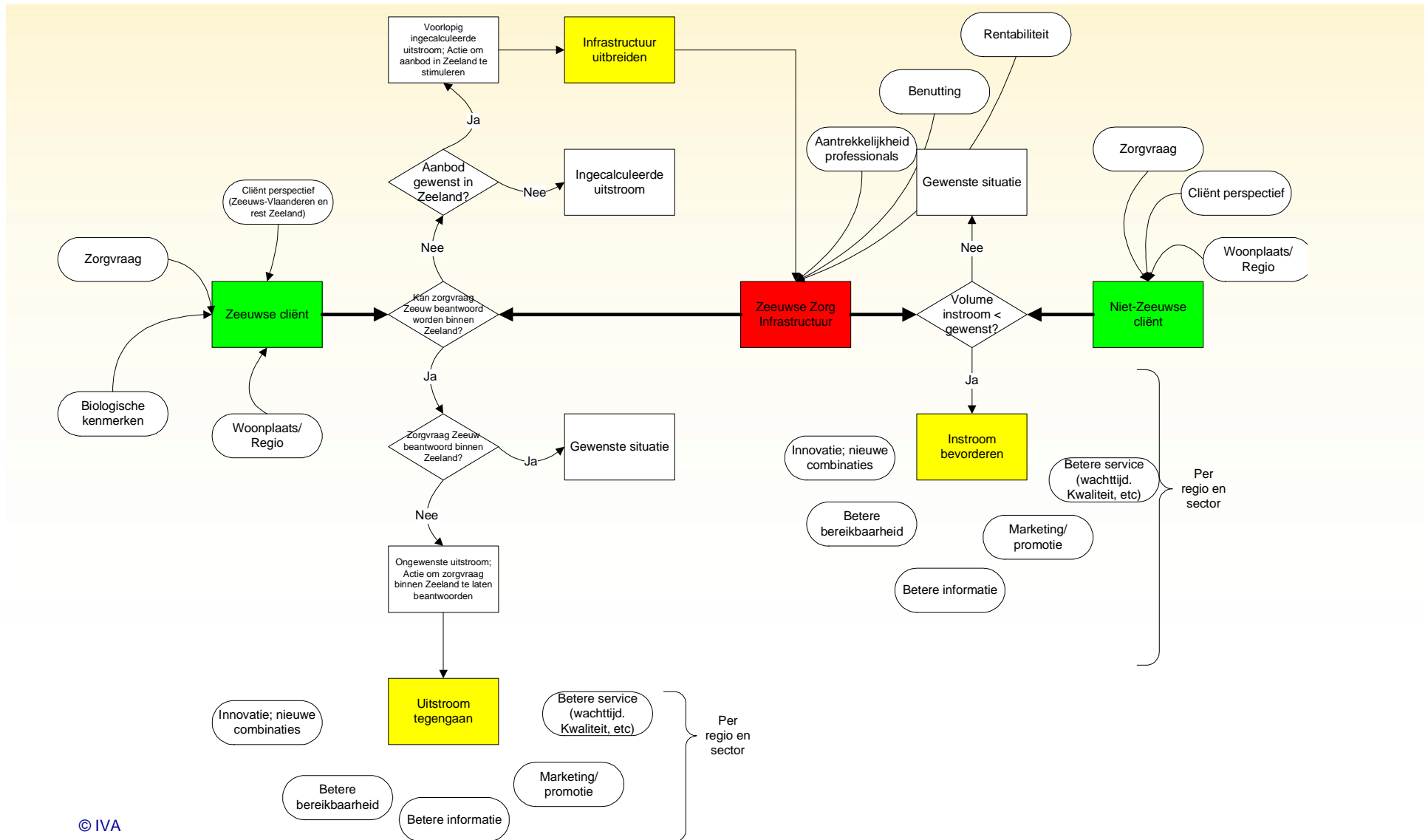
1. Wat is de instroom van patiënten/cliënten van buiten Zeeland?
2. Wat is de uitstroom uit Zeeland?
3. Is er sprake van trendmatige verschuivingen in de stromen?
4. Wat zijn mogelijke verklaringen hiervoor?
5. Welke aanbevelingen kunnen worden gedaan om instroom te bevorderen en **vermijdbare** uitstroom tegen te gaan?

5 Aanpak Onderzoek

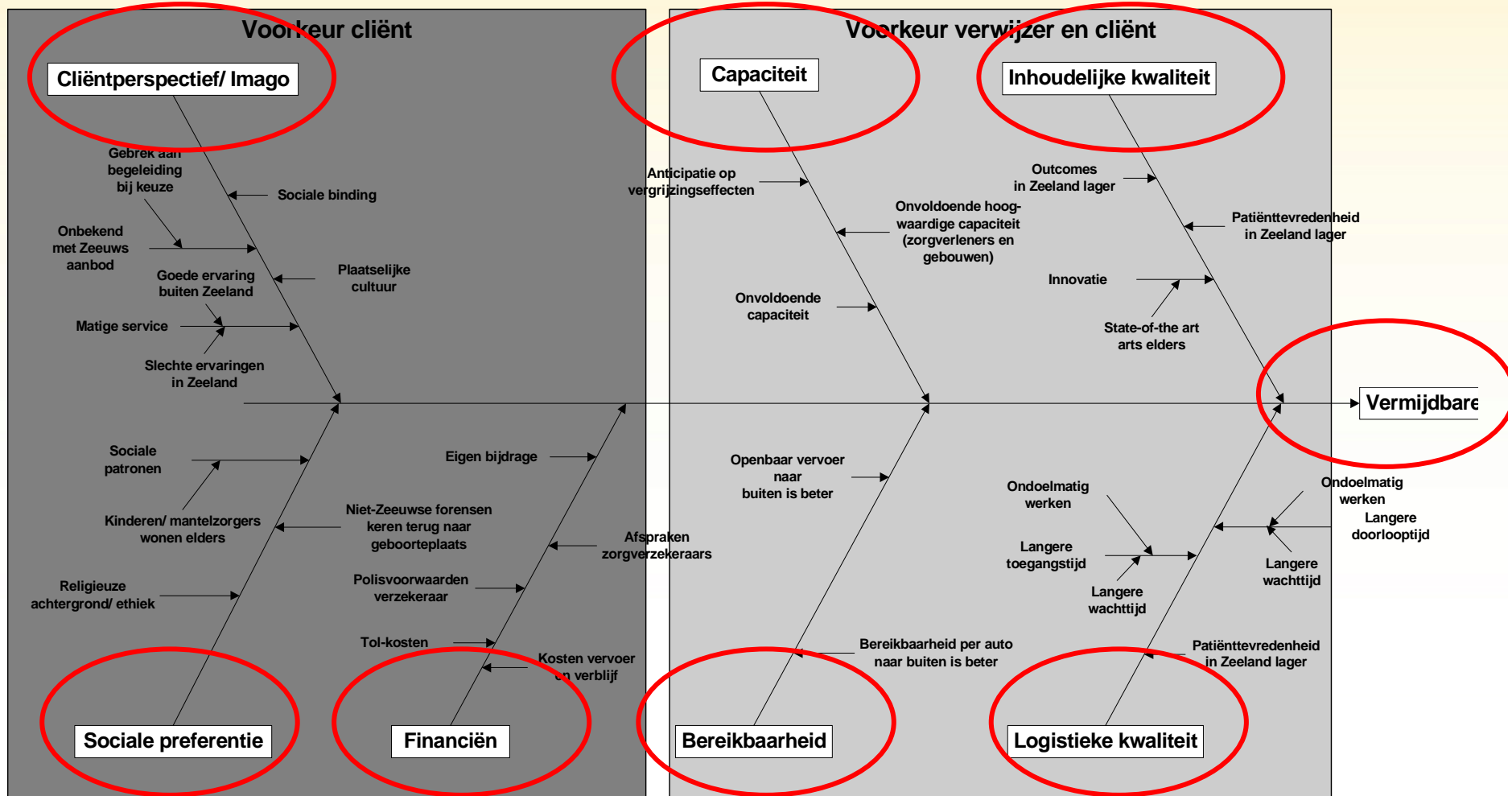

1. Ontwikkeling conceptueel model voor de analyse van patiënten/cliënten stromen
2. Benoemen van belangrijkste factoren voor de verklaring van de in- en uitstroom
3. Verzameling en analyse van data van consumptie van Zeeuwse patiënten in Nederlandse en Belgische zorginstellingen

6 Conceptueel model

7 Factoren verklaring uitstroom

8 Data

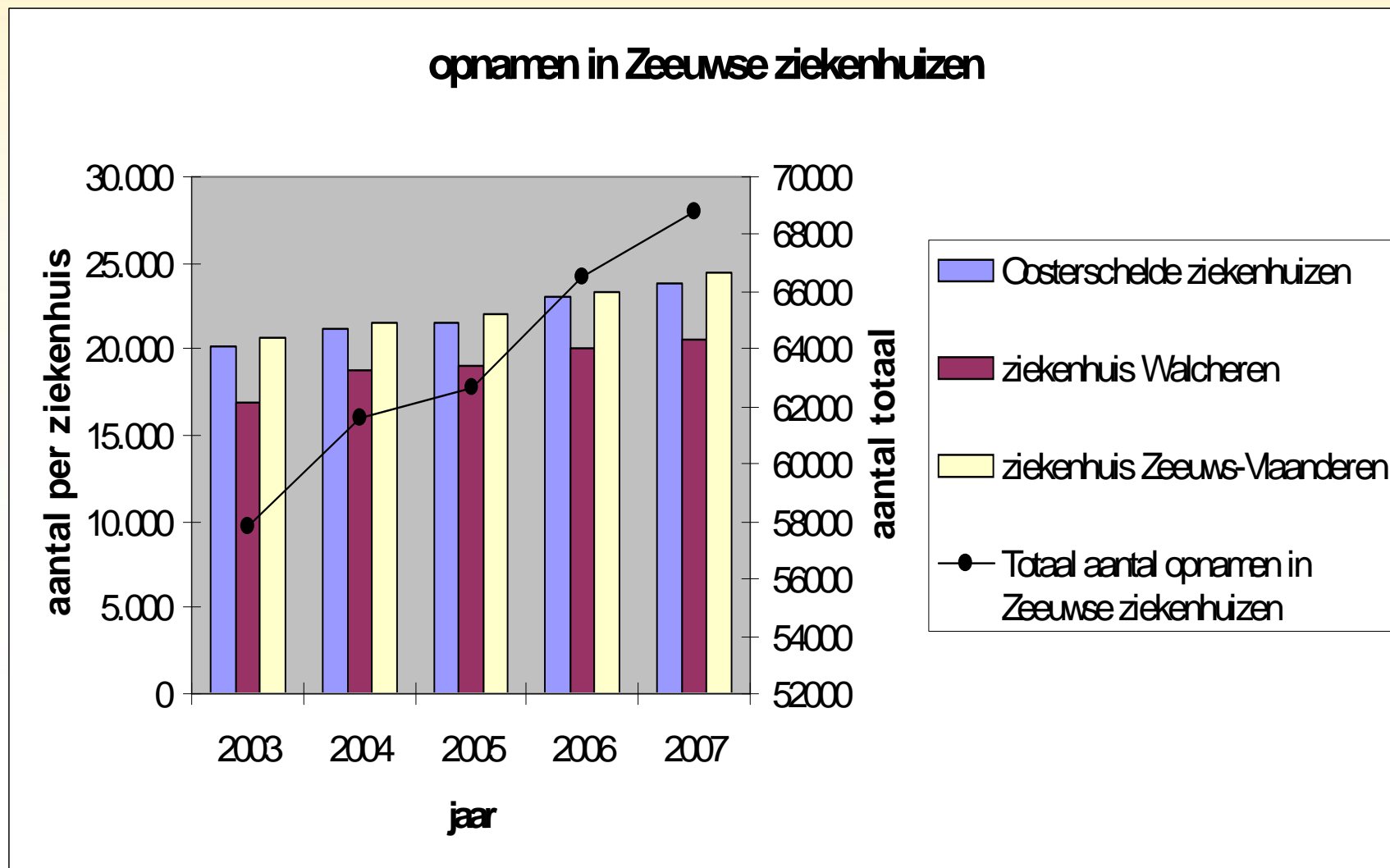

- Zorgconsumptie Nederland
  - Landelijke Medische Registratie, 2003-2007

- Zorgconsumptie België
  - Christelijke Mutualiteiten, 1999-2007

9 Ziekenhuiszorg

Productie
Instroom
Zorgconsumptie
Uitstroom Nederland
Uitstroom België

10 Opnamen (Kliniek en dagverpleging) in Zeeuwse ziekenhuizen

11 Aantallen en percentages herkomst instroom (2007)

Totale productie ziekenhuiszorg Zeeland (100%)
[68.819]

Consumptie van
Zeeuwen (97.7%)

Consumptie niet-Zeeuwen (2.3%)
[1.599]

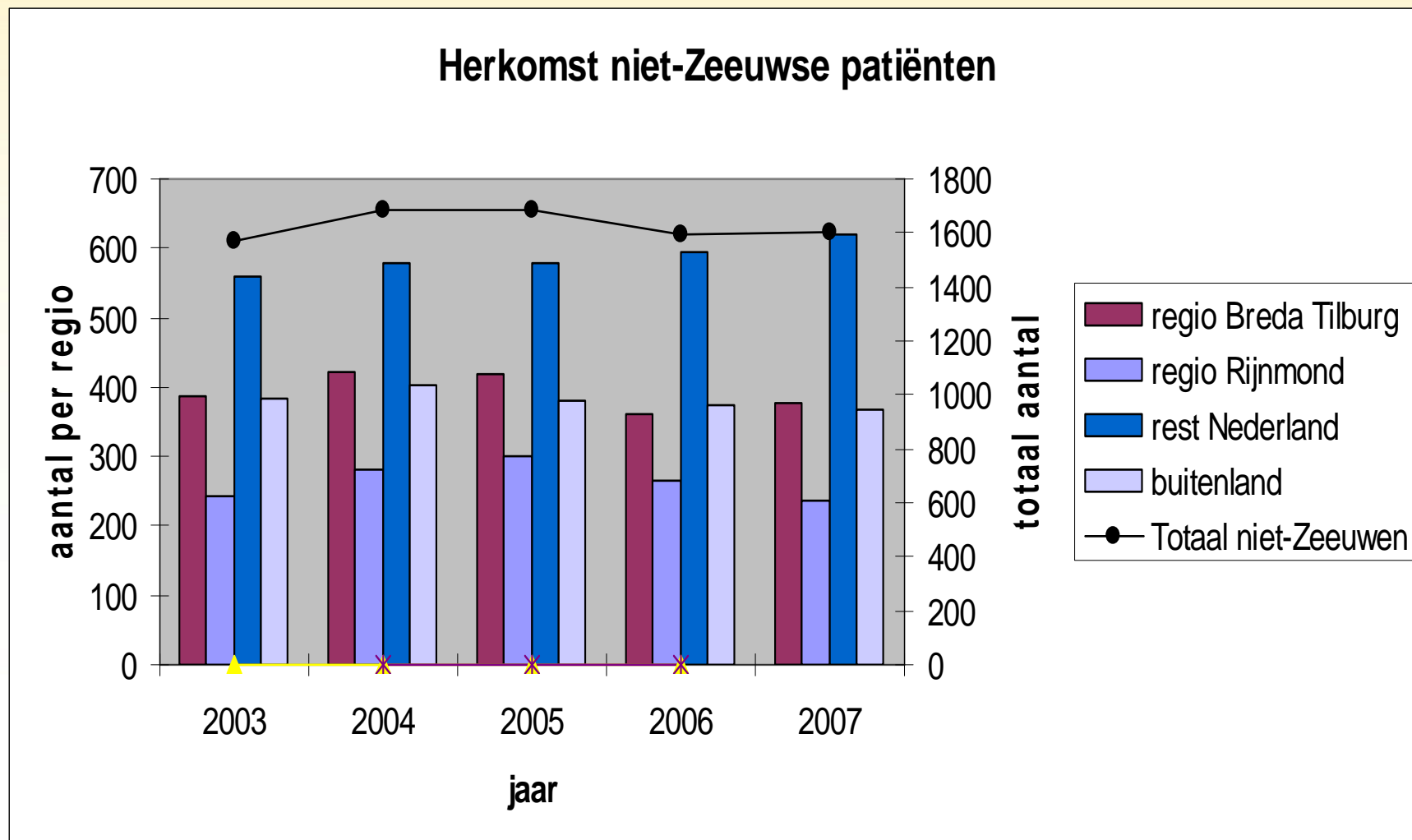
Rest Nederland
(0.9%)
[620]

Regio Rijnmond
(0.6%)
[377]

Buitenland
(0.5%)
[366]

Regio Breda/
Tilburg (0.3%)
[236]

12 Instroom Zeeuwse Ziekenhuiszorg

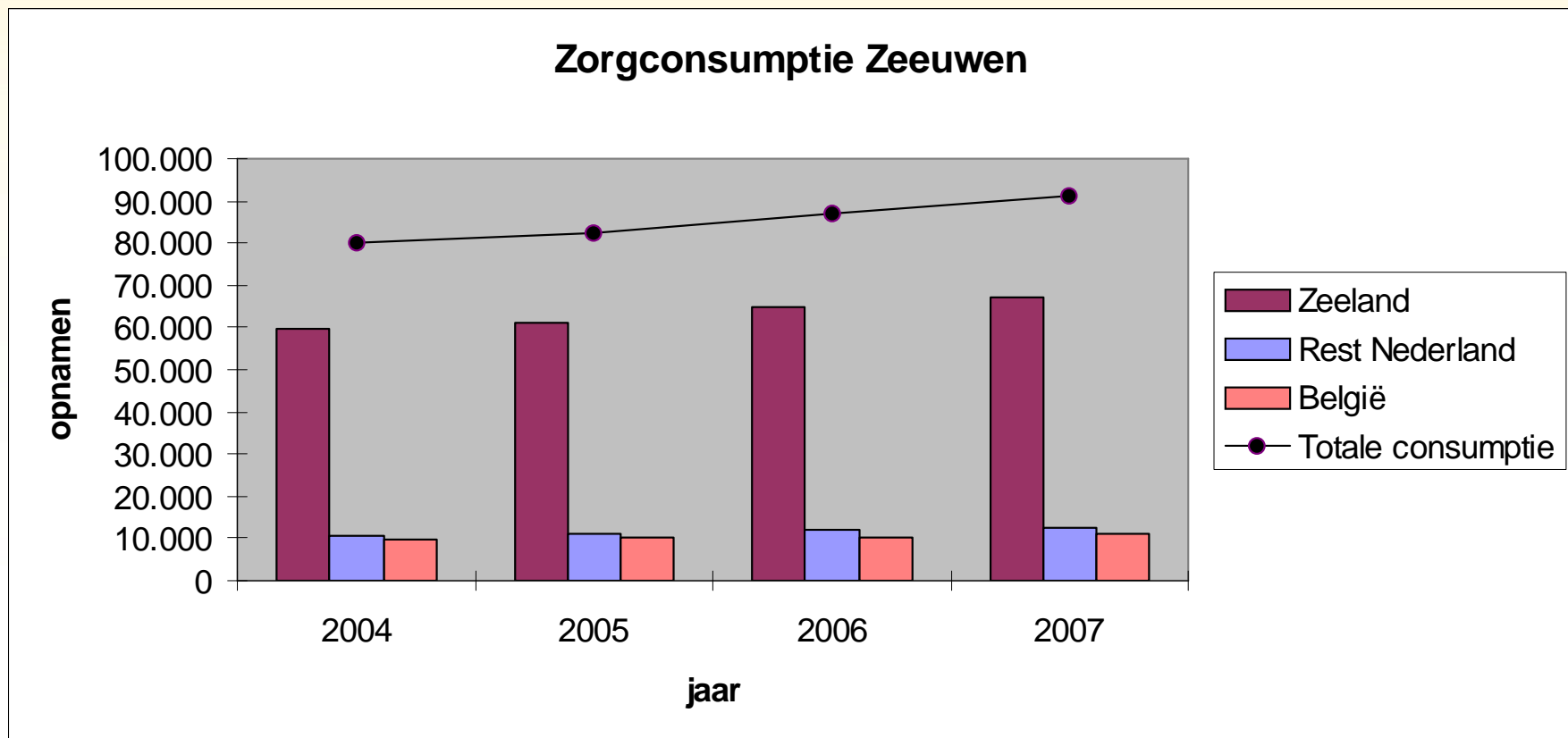

13 Belangrijkste trends instroom 2003 - 2007

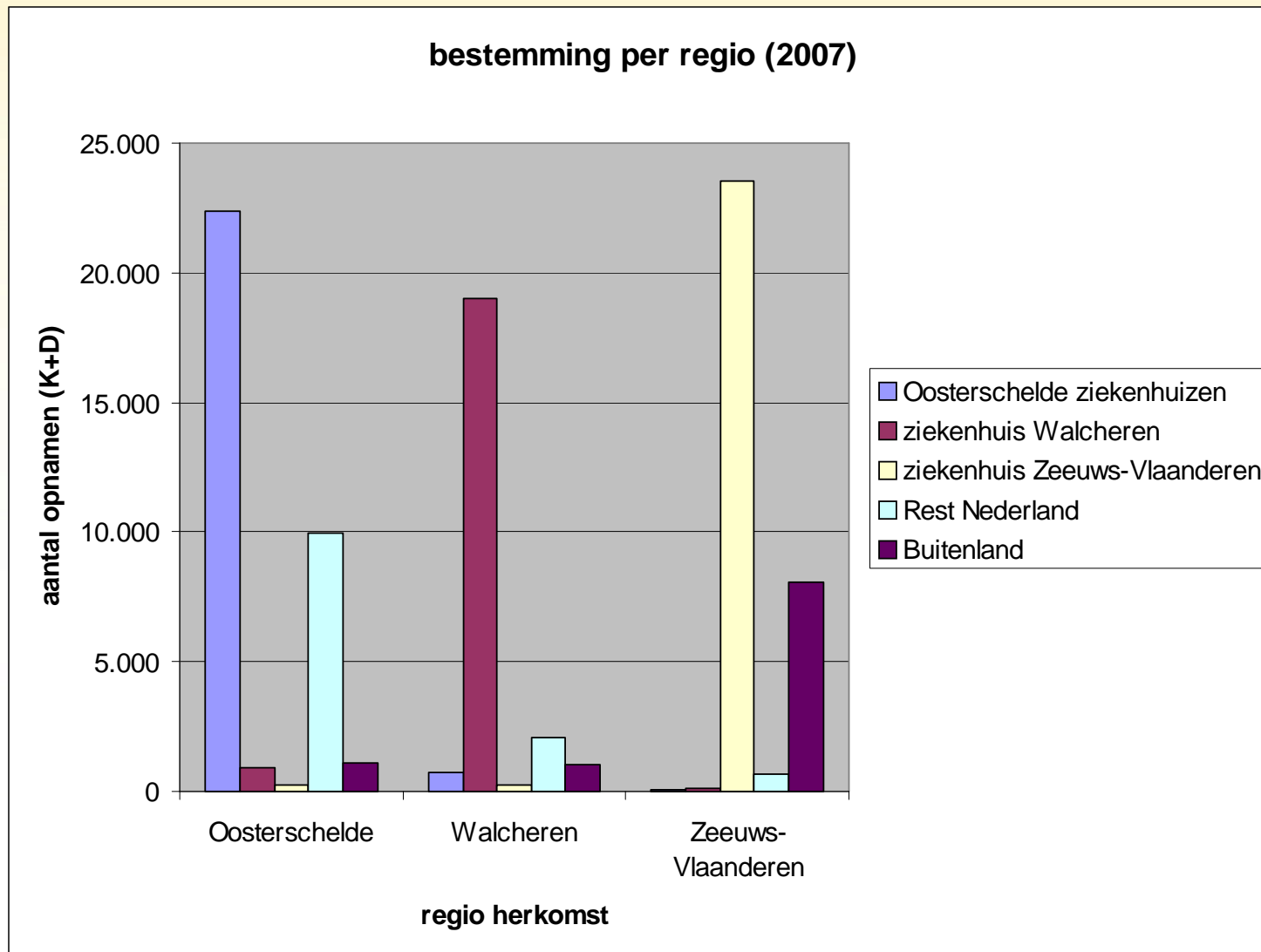

- Groei totaal aantal opnames in Zeeuwse ziekenhuizen blijft achter bij landelijk
  - Totaal periode: 19% tegenover 25% landelijk
  - Groei per jaar: 4,5% tegenover 5,1% landelijk
- Instroom: volume
  - in aantallen licht toegenomen: van 1570 naar 1599
  - procentueel afgenomen: van 2,7% naar 2,3%
- Instroom: aard
  - met name acute zorg
  - opvallende specialismen: Oogheelkunde en Mondheelkunde/ kaakchirurgie

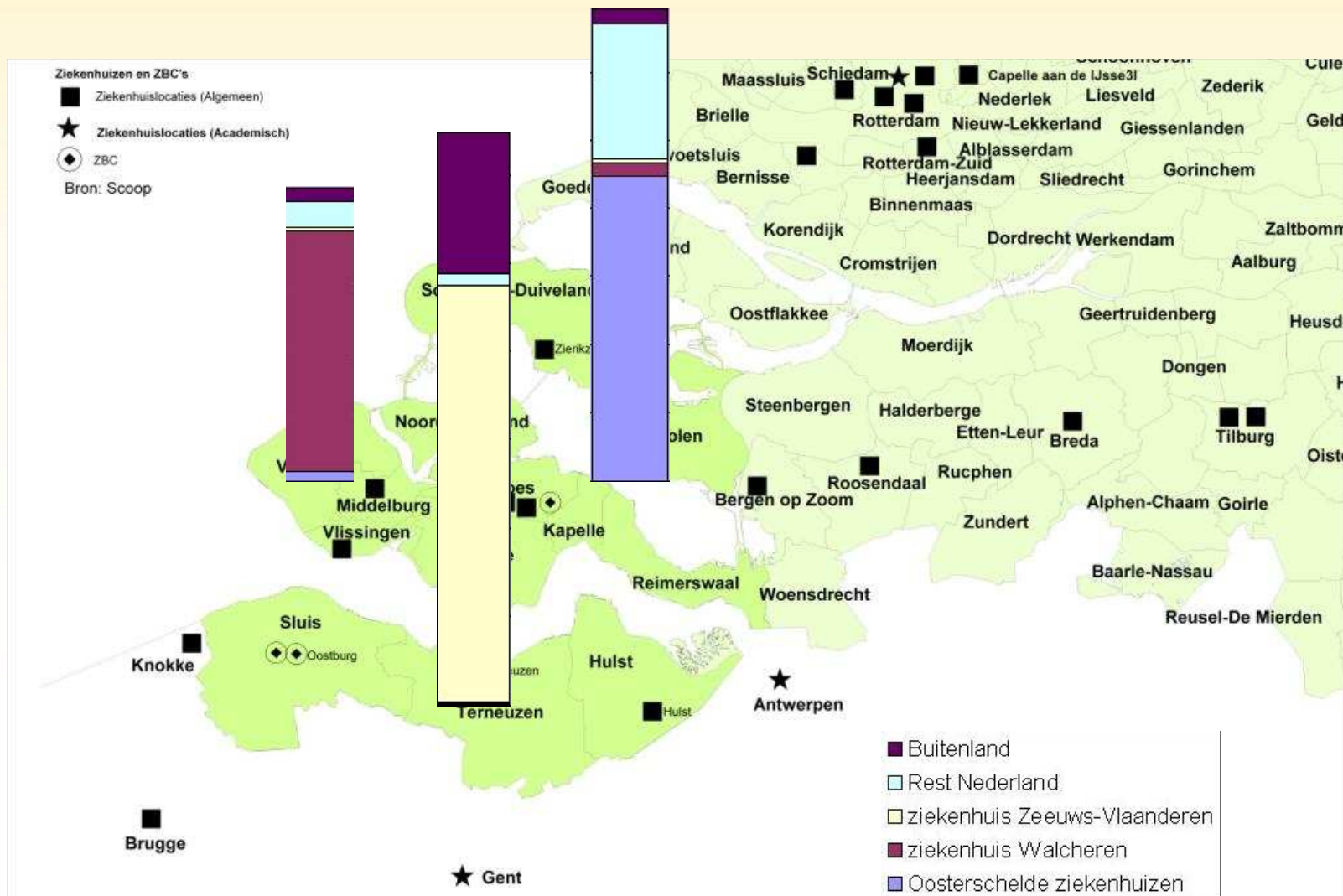
14 Zorgconsumptie Zeeuwen: Zeeland, rest Nederland, België

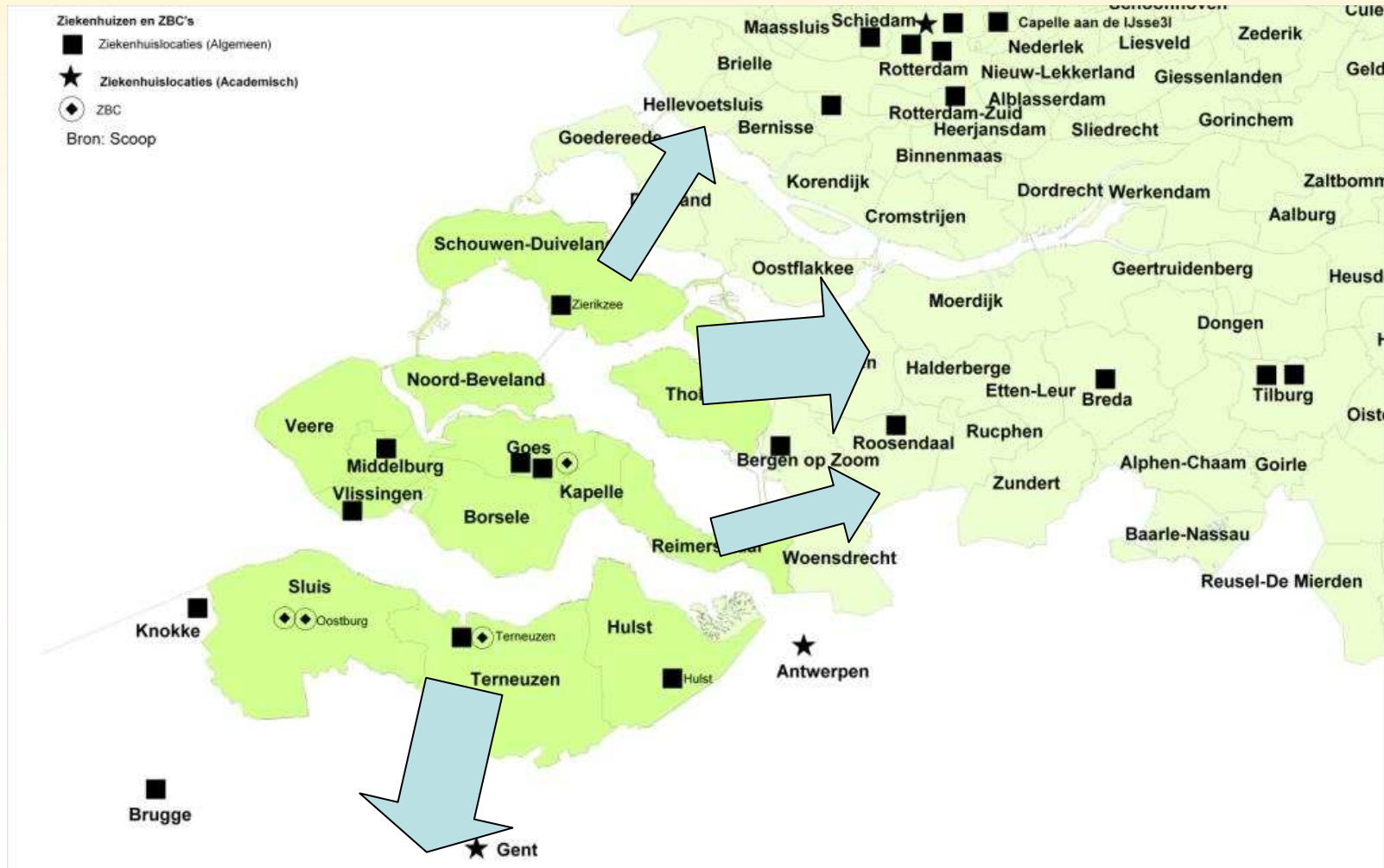
15 Bestemming per Zeeuwse regio (2007)

16 Bestemming per regio (2007)

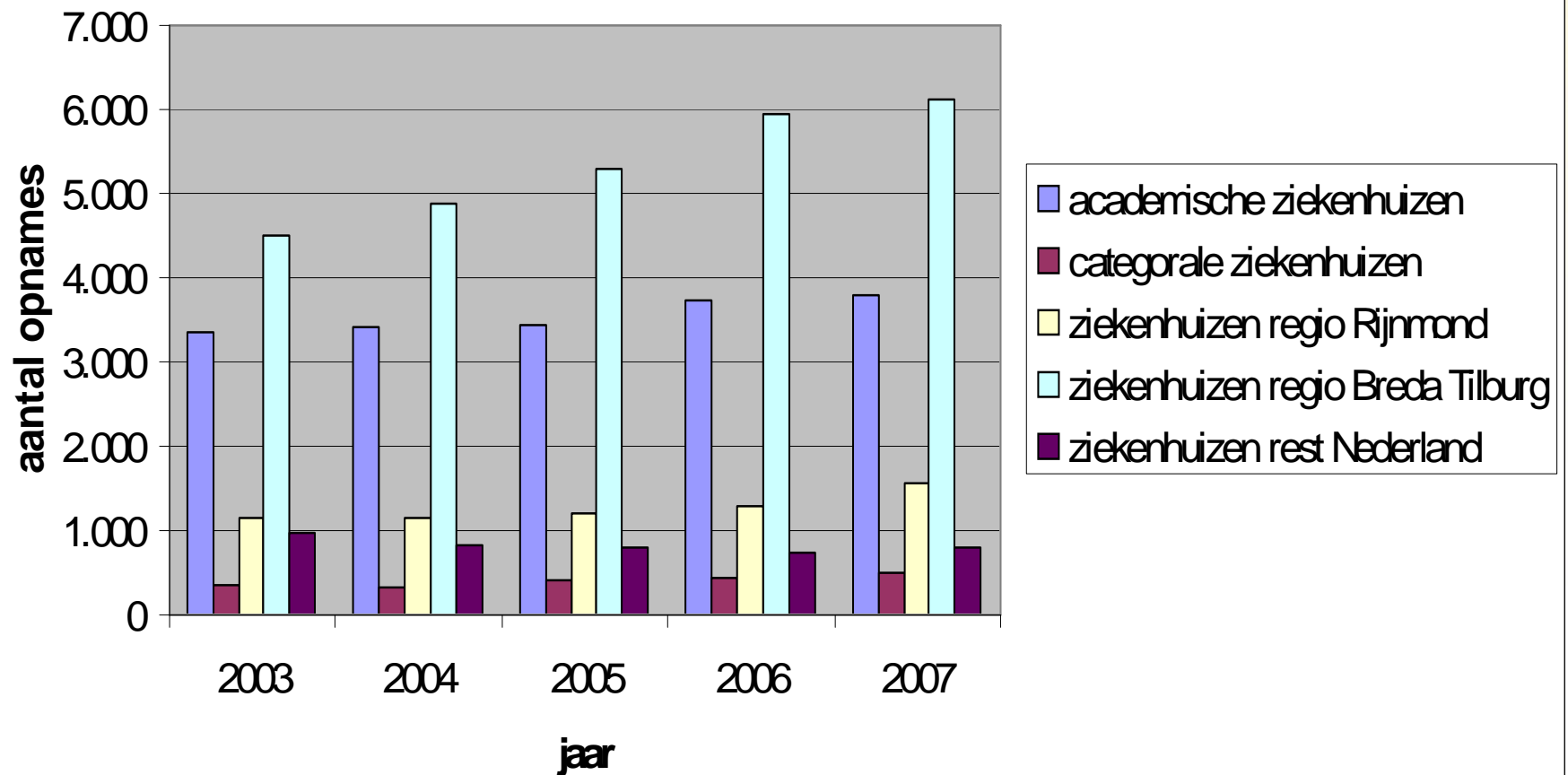
17 Uitstroom richtingen (2007)

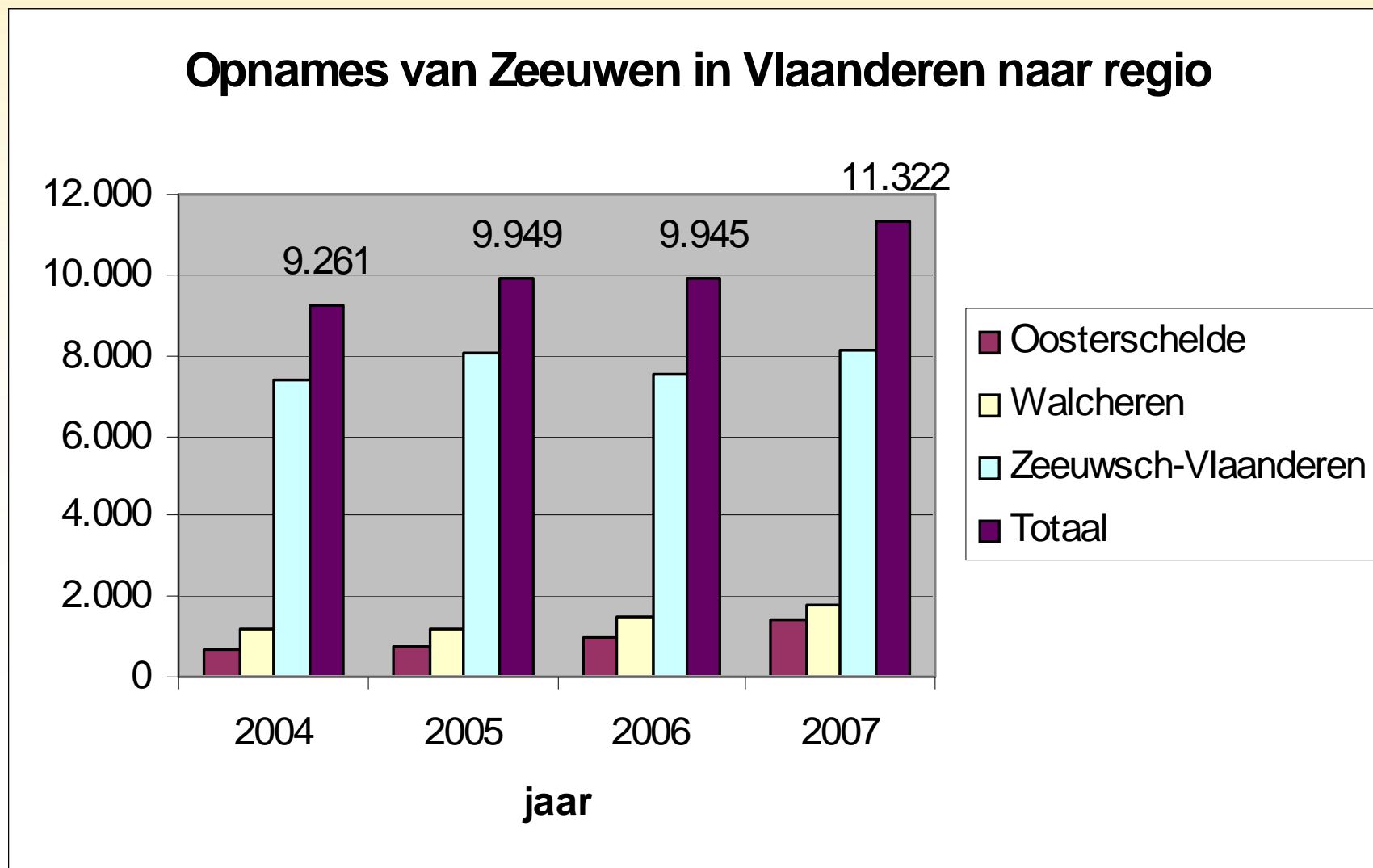
18 Uitstroom Nederland naar bestemming (2007)

bestemming uitstroom naar Nederlandse ziekenhuizen

19 Uitstroom Vlaanderen naar regio

20 Opnamen van Zeeuwse inwoners in Vlaamse ziekenhuizen

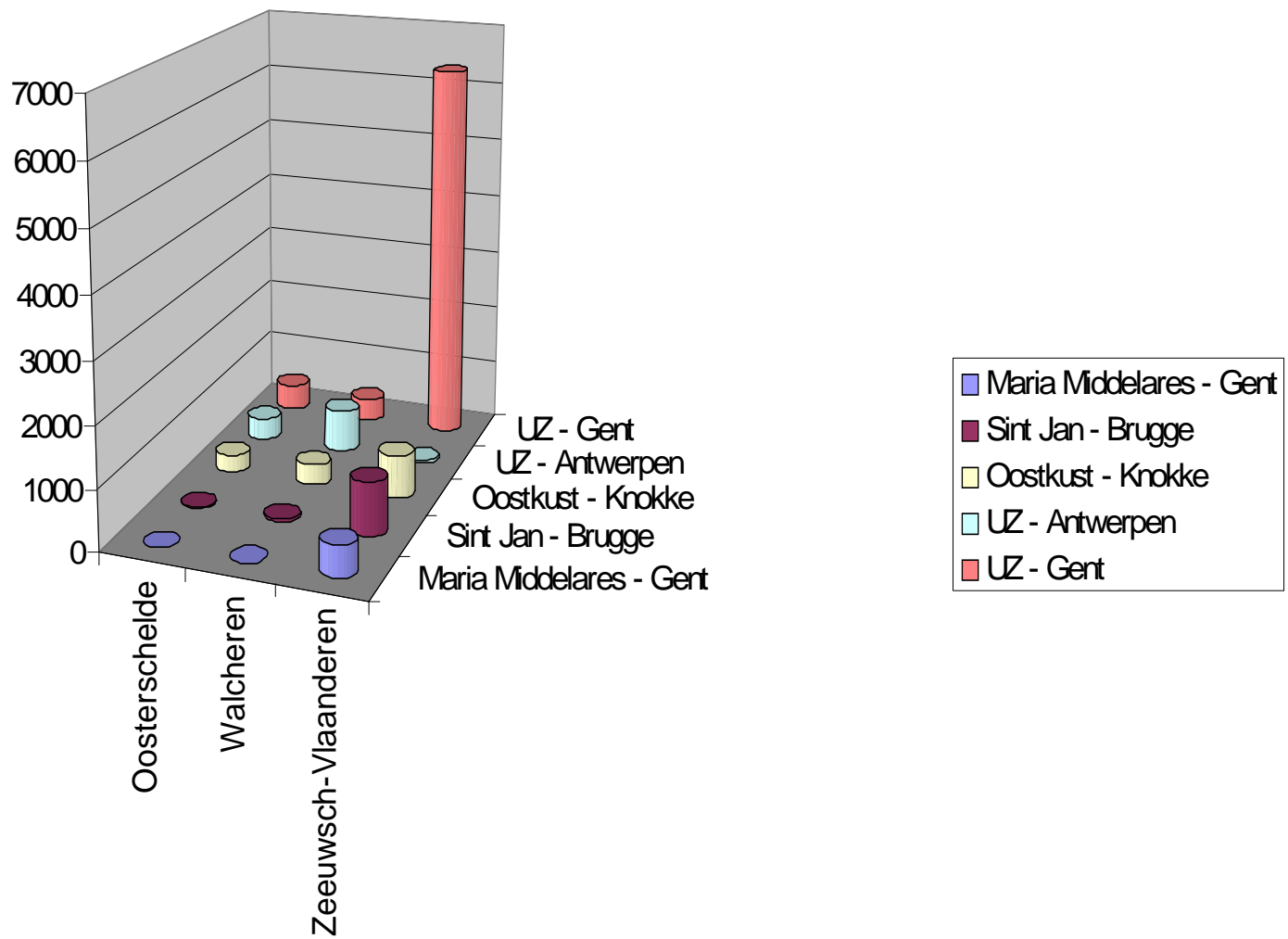

Opnames Zeeuwen in Vlaanderen	2004	2005	2006	2007
Maria Middelaes Gent	570	511	548	528
Sint Jan Brugge	874	837	841	949
UZ Gent	6.125	6.895	6.367	7.131
Oostkust Knokke	705	713	951	1.346
UZA Antwerpen	789	750	932	1101
Overig	198	243	306	267
Totaal	9.261	9.949	9.945	11.322

21 Bestemming in België per regio (2007)

Zeeuwse instroom in Belgische ziekenhuizen, 2007

22 Belangrijkste trends uitstroom (2003 – 2007)

- Uitstroom naar rest Nederland
  - Uitstroom naar overige Nederlandse ziekenhuizen is in absolute zin toegenomen, maar relatief gelijk gebleven (16%)
  - Uitstroom vooral naar Breda/Tilburg en academische ziekenhuizen
  - Academische uitstroom Nederland (5%) is veel kleiner dan landelijke academische zorgconsumptie (12%)
- Uitstroom naar Vlaanderen
  - Uitstroom naar België over de jaren is in absolute zin toegenomen, maar in relatieve zin gelijk gebleven: 12%
  - Aandeel academische uitstroom binnen uitstroom naar België neemt licht af

23 Wenselijkheid uitstroom

Totale consumptie ziekenhuiszorg Zeeuwen

Consumptie in
Zeeland

Consumptie buiten Zeeland
[NL - B]

Uitstroom
academisch/
universitair
[NL - B]

Uitstroom overig
[NL - B]

Uitstroom uit
Tholen
[NL - B]

Uitstroom overig -/- Tholen
[NL - B]

Uitstroom
bepaalde
specialismen
[NL - B]

Vermijdbare
uitstroom
[NL - B]

24 Aantallen en percentages bij typen uitstroom (2007)

Totale consumptie ziekenhuiszorg Zeeuwen (100%) [91.262]	
NL: 79.940 (88%)	B: 11.322 (12%)

Consumptie in
Zeeland (74%)
[67.220]

Consumptie buiten Zeeland (26%) [24.042]	
NL: 12.720 (14%)	B: 11.322 (12%)

Uitstroom academisch (13%) [12.015]	
NL: 3.783 (4%)	B: 8.232 (9%)

Uitstroom overig (13%) [12.027]	
NL: 8.937 (10%)	B: 3.090 (3%)

Tholen (5%) [4.864]	
NL: 4.864 (5%)	B: nihil (0%)

Uitstroom overig -/- Tholen (8%) [7.163]	
NL: 4.073 (5%)	B: 3.090 (3%)
Oosterschelde: 3.030	Oosterschelde: 336
Walcheren: 793	Walcheren: 427
Zeeuws-Vlaanderen: 250	Zeeuws-Vlaanderen: 2.327

Specialismen [?]	
NL: (%)	B: (%)

Vermijdbaar [?]	
NL: (%)	B: (%)

25 Enkele conclusies

- Instroom is absoluut toegenomen maar relatief afgenomen: oogheekunde, mondheekunde/kaakchirurgie
- Totale uitstroom is absoluut toegenomen maar relatief gelijk gebleven: 26% in 2007
- Uitstroom naar België is absoluut toegenomen maar relatief gelijk gebleven: 12% in 2007: (neuro)chirurgie, cardio(chirurgie), Orthopedie, Ooghk, Kindergnk/gynaec.
- De 'vermijdbare' uitstroom kan worden geschat op circa 5%
- Veel inzicht ontstaan in aard en omvang patiëntenstromen.
  - Vaak is er een verklaring te geven voor bestaan van een stroom, en daardoor is deze niet vermijdbaar

26 Enkele aanbevelingen

- Niet alleen richten op vermijdbare uitstroom, maar verbeteren van de zorg voor de Zeeuwse patiënt door:
  - Ontwikkeling van dependances
  - Versterken van samenwerking met instellingen waarmee al samengewerkt wordt en waar al sprake is van een natuurlijke stroom
  - Bij realisatie van grensoverschrijdende ‘zorgbekkens’ sterkere rol zorgverzekeraars
  - Samenwerking in de zorgketen
  - Versterking zorgaanbod door externe expertise
- Klanttevredenheidperspectief
- Communicatie huisartsen - medisch-specialisten
- Provincie
  - Infrastructuur: bereikbaarheid West Zeeuws Vlaanderen
  - Stimulerende rol in opzetten projecten
  - Trends in patiënten/cliëntenstromen blijven volgen